

Vodič kroz književnopovijesne teme

Tihomil Maštrović po svojim je znanstvenim interesima ponajprije kroatist i komparatist. Zaposlen je na Odsjeku za povijest hrvatske književnosti pri HAZU, redoviti je profesor u trajnom zvanju na Sveučilištu u Zadru. Autor je jedanaest monografija, a pisao je, uz ostalo, o hrvatskom zadarskom kazalištu, dramu i kazalištu za moderne, preporodnom časopisu „Zora Dalmatinska“, Milanu Begoviću i cijelom nizu drugih tema. Hrvatska mu kultura mora biti zahvalna zbog međunarodnoga priznanja hrvatskoga jezika godine 2008., a valja istaknuti i lucidnu zamisao osnutka odjela za literaturu o Domovinskom ratu u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici (Maštrović je bio ravnateljem te ustanove od 2007. do 2011.).

Knjiga Kroatološki ogledi donosi sedamnaest znanstvenih kroatističkih tekstova nastalih nakon sudjelovanja na simpozijima. U knjizi čitatelj može naći tekstove o sljedećim temama:

Sakcinskom, hrvatsko-armenskim relacijama, prirodoslovcu Spiridonu Brusini, književnim povjesničarima Đuri Šurminu, Ivi Frangešu i Antunu Barcu, austrijskoj književnici Pauli von Preradović, malo poznatoj i zasad zagubljenoj Pavičićevoj dramu Medvjed, pripovjedaču Niki Andrijaševiću, Begoviću, pjesniku i stradalniku Joji Ricovu, povjesničaru i juristu Vjekoslavu Maštroviću, akademiku Nikoli Benčiću (Hrvati iz Gradišća), međunarodnom priznanju hrvatskoga jezika, zbirci knjiga o Domovinskom ratu u NSK – tu je i tekst o Susretima, glasilu Hrvatsko-češkoga društva.

Knjiga znanstvene naravi ne opterećuje terminima koji bi čitatelju izvan filološkoga ceha mogli biti nerazumljivima. Pisana je prohodnom sintaksom, s dobrom mjerom dužine rečenica i bez nepotrebnih zapletenosti. Maštrović se opet potvrđuje kao siguran vodič kroz teme kojima pristupa, pregledno donosi zanimljive podatke, odmjeren je i pouzdan u prosudbi obavijesti koje usustavljuje. Čitatelj će iz knjige naučiti nešto o mehitaristima, armenskom katoličkom redu koji

je imao tiskaru u Beču, pa su izdali u XIX. i XX. stoljeću 240 hrvatskih knjiga, istina ne sve na hrvatskom jeziku. S Bečom je povezano i djelo Preradovićeve unuke, Paule von Preradović, ili Paule Molden, koja je autorica teksta nove austrijske himne, Gorovita zemljo, zemljo na rijeci (Land der Berge, Lande am Strome). Istaknuo bih i članak o Joji Ricovu, pjesniku koji je bio zatvaran od fašista i komunista. Maštrović u njegovoj čakavskoj poeziji nalazi i podrobnosti prikaza motiva i humorne ironije, ima očito i složena stava prema vlastitomu ja – Čin san se izlega govori o djetinjstvu.